ALLIANCE NATIONALE UKRAINIENNE EN FRANCE

13,rue Biot PARIS (17e)

ЄДНІСТЬ

Рік III. ВНУТРІШНЬО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ГУ УНЄ Число 6 - 7 (16 - 17)

НА ПОРОЗІ НОВОГО РОКУ

1954 рік, черговий рік затяжної праці, за нами. Наскільки ця праця була важка, може судити тільки той, хто сам стояв у повнім її вирі.

В цій праці ми здобули багато успіхів непроминальної вартости, мали багато моментів, які не забуваються. Бо чи можна забути, наприклад, святкування 25-ліття ОУН в Парижі, Альгранжі, Везін-Шалеті? Або чи можна забути Курс Громадського Активу УНЄ, на якому ви бачили спрагнену знання, життєрадісну молодь, бачили затіснення поміж нею братерства на базі служби й праці визвольним ідеалам?, — це тільки два з наймаркантніших проявів нашої праці, а їх можна було б назвати багато.

Але успіхи не падали з неба, ані не приходили легко. Вони — вислід важкої праці і великих зусиль, напруту яких і ціну яким знають ті, що самі стояли в розгарі праці і нею спричинювалися до загального успіху.

І ось перед нами новий рік діяльности, новий рік затяжної праці. В ньому і далі залишається перед нами та сама основна проблема — видержати на позиціях визвольної боротьби й праці, скріпити ці позиції новими тривалими здобутками, розгорнути й закріпити визвольну ідею серед тих, які сьогодні стоять поза її засягом і впливом та скріпити новими силами чисельно табор борців за краще майбутнє Батьківщини.

Перед українським народом в 1955 році дальше стелиться тернистий шлях боротьби та важкої мозольної праці. І коли цей рік може поставити українську націю перед вирішальною пробою, в якій вирішуватиметься наше національне «бути чи не бути!», то вислід цього вирішення у великій мірі залежатиме від того, наскільки ми будемо готові взяти власну долю в свої руки. Визвольна боротьба, це довгий і многогранний процес, яким нація готує себе стати зді бною власними силами повернути колесо історії в бажаному напрямку. Націоналістичні гасла — «Україна понад усе!», «Наша сила в нас самих!» в 1955 році для українського народу залишаються дальше девізом так як вони були ним в попередніх роках.

Ми, еміграція є органічною частиною свого на роду і на нас лежить тягар і співвідповідальність за його визвольну боротьбу. І перед нами, як організованою спільнотою в новому році стоять сірі будні важкої й відповідальної праці. В ній ні на мент не сміє покидати нас свідомість, що ми ще далеко від тої хвилини, в якій зможе мо сказати, що вся українська еміграція у Франції готова зустріти вирішальну пробу, яку Україні може принести 1955 рік на височині завдань борців-державників. Тому для членів УНЄ не сміє бути ні спочинку, ні нарікань на долю.

Важко сказати, що принесе для України 1955 рік. Але коли не щадитимемо зусиль в нашій праці на тих її відтинках, на яких кожному з нас приходиться стояти чи прийдеться стати, тоді певним є одне: він буде кроком вперед в напрямі до нашого національного визволення. Тому хай в цьому році кожний член УНЄ працює так, щоб при кінці його міг з спокійною совістю сказати, що бажаючи дати для визвольних потреб нації ту частину, якої вона від кожного з нас чекає, зробив усе, що було в його силах.

Зброя живого слова

Ще не загоїлись рани останньої війни, ще не відбудовано її руїн і нічого дивного, що весь світ боїться реву гармат, свисту й гуку летунських бомб. А вже ніхто просто не хоче думати про наслідки вибуху соток чи й тисяч атомних або водневих бомб, які несуть жахливе знищення і затроєння величезних просторів, каліцтво мільйонів неповинних жертв.

Правда, ми при тому маємо повне право сказати, що т. зв. мир спричинює не менші жертви: адже мруть в катівнях СССР, в концтаборах і на засланнях також мільйони неповинних, нелюдська система червоного московського окупанта затроює душі сотень мільйонів людей і яке право має вільний, зокрема ж християнський, світ байдуже приглядатися до цієї страшної масакри?!

Але ми, українці й члени інших поневолених Москвою народів, — не маємо змоги вплинути на хід подій, не маємо ніякої змоги викликати війну, щоб приспішити визволення нашої Батьківщини. Війна прийде як вислід гри сил далеко більших як наші сили й нашим завданням є: бути готовими у вирі майбутніх світових змагань цим разом взяти те, що нам належить по праву людському й Божому.

На порозі Нового Року мусимо собі сказати, що й цього року не можемо сидіти, склавши руки, бо нічого не висидимо. Наша народня, премудра, приказка каже: «Роби, небоже, тобі Бог

допоможе»... І ми мусимо робити, мусимо працювати — наполегливо, невпинно. Працювати для власного майбутнього, а коли хтось втратив віру у своє власне майбутнє, то мусить думати про братів своїх, про дітей своїх, які оцінять нас справедливо й суворо.

В одному зі своїх універсалів Богдан Хмельницький писав: «Всяка тварина, всяка пташка навіть — захищає гніздо своє й дітей своїх проти напасника, яке ж право маємо ми не встати на оборону Вітчизни нашої, коли наступає на неї ворог?». Сьогодні Батьківщина наша знаходиться під безнастанним наступом найхижішого в світі ворога й всі ми мусимо стояти в бою за її оборону.

Нам, українській еміграції, не суджено сьогодні стояти в відкритому бою. Не суджено нам чинити спротив зі зброєю в руках, не суджено нам навіть ставити ворогові пасивний спротив. Ми знаходимось у вільному світі, де ворог до нас має мало доступу. Але це не тільки нас не звільняє від боротьби за звільнення Батьківщини. але навпаки — це нас зобов'язує.

Боротьба за визволення нації з ярма неволі ведеться найрізнішими засобами й методами. Не останнім, а одним з перших засобів успішної боротьби, це засіб боротьби словом: словом, що кріпить, словом, що будує, словом, що є мечем на ворога й панцирем для нас. Коли хтось спитав би нас: чому говорити про слово, коли єдино важить чин? — то ми скажемо, що питання поставлене неправильно.

Справжнє, живе й правдиве слово — це також чин. Чи не була великим чином поява першої книжки українською мовою — «Енеїди» Івана Котляревського? Адже це слово відродило українську націю. Воно пробудило її зі сну й оглушення. Воно було тією сурмою, що прокинула наш нарід в мент, коли вже і ворогам, і своїм здавалось, що українців нема й Україна — це тільки провінція Москви, це тільки робоча худоба на двох ногах.

А вогненне слово Т. Шевченка? Чи не було воно джерелом політичної свідомости, яка поро дила революцію 1917 у.? Було й досі є тим цілющим і збуджуючим еліксиром, що тримає нас в напрузі й веде в бій.

Не маємо наміру казати, що кожен з нас має силу слова Шевченка чи Лесі Українки, чи Франка, чи Грушевського, чи Донцова. Але коли вдуматись в слова Франка: «Кожен думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, що за долю мільйонів мусиш дати ти одвіт» — то прийдемо до висновку, що кожен з нас має невідкличний обов'язок працювати в ділянці слова. Нехай ми й слабі, нехай ми й недосконалі, але кожен мусить дати зі себе стільки, скільки може.

Українська Національна Єдність у Франції є організацією культурно-освітньою. Її праця, її зброя — це слово. Хто може сказати, що словом цим не доконано великих діл? Скільки з-поміж тих, що читають ці рядки, не були б сьогодні в українському самостійницькому таборі, коли б не слово, що його несли діячі Українського Народнього Союзу, коли б не «Українське Слово». коли б не слово Шевченка, Франка, що зворушувало їхню душу, кликало їх до праці для добра українського народу, української визвольної справи?

А коли так, то чи можуть бути якісь сумніви, що культурно-освітня праця, праця живим і життєдайним словом — є також чином? Чином, що втримує нас на чужині при українській справі, що рятує тих наших братів, які гинуть в чужому і до того найчастіше ворожому середовищі, що кріпить нас, готує до справжнього визвольного чину, розбудовує українські культурні цінности.

Тому — праця в Товаристві, праця для влаштування імпрези, для виголошення реферату в ту чи іншу історично-національну річницю, підготова дітей до виступу, проба хору, театральна проба чи вистава, поширення книжки чи часопису, — все це малі піщинки, з яких складається бетон солідної будови визвольного фронту, а в майбутньому — найтвердіші й найнадійніші основи держави.

В праці Української Національної Єдности є глибокий зміст. Все, що вона робить, робить для добра визвольних змагань, для їх зміцнення і поглиблення. Це не балакання, це наснажування душ, а наснажування душ це сьогодні один з головних елементів війни і перемоги.

Вдумайтесь тільки у вістки з України й побачите, що ворог головні свої зусилля спрямовує на каліченя душ. На нього працюють найкраще ті, що повірили в його правду. І ворог це знає. Він терором змушує працювати для себе, але скільки годин праці віддає він на мітінги, промови, курси, читання, пояснювання! І не робить він цього здуру. Ні. Це глибоко продумане, глибоко обосноване, бо терор одного дня може урватись. Ось в часі війни — відступила й червона армія, і НКВД, і всі його в'язниці. Але ворог мав величезну допомогу від тих, які вірили в його слова й за фронтом, без примусу, робили його роботу. Це були чини, що випливали з праці живим словом, з обрібки мільйонів пресою, книжкою і всіми засобами ширення слова.

Коли ж ми хочемо перемогти нашого ворога, щоб визволитись від його ярма, то мусимо зробити більше й краще. Тобто — ми мусимо слову й культурно-освітній та ідеологічній праці присвятити рішуче більше часу, як досі, більше зусиль. Присвячування часу — це вже чин. А справжній чин наш у хвилину зриву буде тим сильніший, чим більше сьогодні присвятимо зусиль на виконування культурно-освітньої праці, зі змістом, що його визначили З'їзди УНЄ, з'їзди наших же представників.

О. Жд.

КУПУЙТЕ ВИДАННЯ
Української Національної Єдности у Франції:

О. Жданович: «Віки говорять» — 60 фр.
М. Небелюк: «Анна Ярославна» — 150 фр.
М. Небелюк: «Під чужими прапорами» — 350 фр.
Збірник: «Славному з Славних» — 150 фр.
Декламатор: «Вперед ,Україно» — 260 фр.
Діма: «М'ячик-Скачик» — 150 фр.
Альманах УНЄ на 1955 р. — 350 фр.

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ

5. З'їзд УНЄ стояв під знаком започаткування нового етапу діяльности нашої організації. Суть цього етапу мала позначитися усуненням недоліків в дії УНЄ і розгорненням посиленої діяльности на всіх відтинках нашого суспільно-громадського життя.

Як ми це вже вказували не раз, в житті і праці УНЄ були різні етапи і різні моменти: кращі й гірші, більш і менш успішні. Характерним однак на протязі п'ятилітнього існування нашої організації було те, що наше членство ніколи не заломлювалося. Були в цій праці помилки, були недотягнення, були й неуспіхи. Але була воля до праці й була готовість боротися з усіма перешкодами, тому були успіхи. І тільки завдяки такій поставі нашого членства, УНЄ виросла в могутню організацію та вже в перших роках своєї діяльности зайняла передове місце в еміґрантському суспільно-громадському житті у Франції.

І ось маючи за собою досвід важкої, але успішної праці на різних відтинках нашого організованого життя, 5. З'їзд слушно уважав за потрібне покласти в основу нового етапу усунення всіх недоліків, питомих, ба навіть неуникнимих, у кожній молодій організації та посилити працю вже не на якомусь, але на всіх відтинках нашого суспільно-громадського життя, враховуючи рівночасно те, що обставини змінилися. Головне стан загалу членства і провідного активу змалів через виїзди, а це в багатьох випадках відбирає можливість розраховувати працю на ефект, а диктує покласти натиск на суть.

Базуючись на досвіді минулого, який виказав, що наше членство не вагається брати на себе й найтяжчі завдання, слід було сподіватись, що цей етап як і попередні, позначиться посиленням праці. Та 10-місячний досвід ніяк не виправдує наших сподівань, бо стан є протилежний. Від З'їзду минуло 10 місяців і цей період позначився застоєм. Застоєм не в цілості організації і не в усіх ділянках нашого життя, але на певних відтинках праці, саме тих, на які було положено натиск 5. З'їздом УНЄ. Бо в загальному УНЄ все таки лишилася найбільш діяльною організацією на французькому терені. Наприклад — святкування 25-ліття ОУН, а навіть інші імпрези показують наглядно, що наші клітини можуть, якщо хочуть і розуміють потребу робити роботу, яка на тлі все більшого послаблення суспільно-громадського життя у Франції є явищем небуденним... Однак дивлячись на розвиток праці під кутом постанов 5. З'їзду та вказівок Головної Управи, наш поступ вперед таки дуже незначний.

В чому ж справа? Де причина такого ненормального явища і як його зліквідувати. Адже ж нічого особливого в житті організації не сталося, що могло б мати вплив на послаблення активности. В минулому ми зазнавали дійсно поважних ударів, як розв'язування владою Товариств або масові виїзди членів з Франції. Проте ці труднощі ми переборювали і ніхто не попадав в зневіру, ніхто не резиґнував. Навіть болюча втрата багатьох активних друзів, які виїжджали, не впливала демобілізуюче на поставу тих, що лишалися й праця розгорталася дальше. Правда, виїзди людей приневолили майже скрізь змінити методи праці, сповільнити її розмах. Во инкоштували УНЄ вільна клітин і ряд мистецьких груп, які були примушені зліквідуватися. Але внутрішня натуга членів лишалася непослабленою і саме тому ми виходили з цих труднощів переможно.

Натомість сьогодні ми констатуємо познаки вто ми й резиґнації частини членів, наслідком чого є бездіяльність в багатьох клітинах, яка сильно вдаряє по наших позиціях. І коли цей стан затримається дальше, тоді існує небезпека, що УНЄ перестане відіграватн дотепершню передову ролю в організованому українському житті у Франції, а тим самим і житті української еміґрації взагалі. Бо не вільно забувати, що послаблення УНЄ, як і кожної здорової організації, є послабленням українських позицій взагалі.

Поминаючи той факт, що еміґрація затягається і це має вплив на її поставу до суспільного життя, на нашу думку причин зневіри, втоми й резиґнації слід також шукати в невмінню пристосувати себе до витворених умовин та непорозуміння завдань, які саме в цих умовинах не тільки можливі до переведення й необхідні для збереження активности нашої організації, але й конечні для збереження духового здоров'я української еміґрації у Франції.

«Це правда, що від кількох місяців ми не ведемо ніякої діяльности. Але в нас тільки 15 членів, з того лише частина ставиться зі зрозумінням до всіх починів. З такими силами ми не спроможні робити чогось для загалу захоплюючого, а скромними святкуваннями і сходинами людей не задовільниш.. Колись в нас відбувалися масові імпрези. Вони захоплювали громадянство, і воно брало в них участь, захоплювалося, а при тому реаґувало на всі прояви громадського життя і живо відкликалося на всі його потреби»... — пише нам один місцевий діяч.

Ось тут і лежить причина існуючого стану. Коли десь було добрих кількадесятків членів, існував хор, аматорський гурток, балет, тоді було з ким працювати і були успіхи. Коли люди роз'їхалися, можливості такої праці відпали. Але лишилися можливості праці іншої, менш ефектовної, але засадничої в своїй основі. Бо ж доповіді, гутірки, бібліотеки, кольпортаж корисних видань, підтримування й усвідомлювання менш свідомих українців, приєднування нових членів і десятки інших справ, це праця, яку можна робити і там де є 80 членів, як і там де їх лише 15. Без постійного пильнування цих справ годі думати про постійний ріст рівня нашого громадянства під кутом ідейним, інтелектуальним і організаційним та втримання його в рамах моральної дисципліни, що й є основним завданням нашої організації.

Але саме до цієї роботи існує якась апатія, у всякому разі не багато є тих, які кладуть зграджені завдання на серце і виявляють охоту їх реалізувати.

Отже, зживившись з методами роботи, які давали добрий ефект, але при наявному стані в багатьох клітинах не є можливі або не можливі на таку скалу, щоб можна було втримати життя на рівні постійної активности, багатьох просто не бачать можливостей ніякої праці і звідси походить безділля, яке породжує зневіру й резиґнацію. Во ніщо так вбивчо не впливає на лю-

дей як застій і бездіяльність. А застій, як уже сказано, походить від того, що дехто не маючи змоги працювати старими методами, не хоче або не розуміє потреби переключитися на нові.

Коли б Управи й членство клітин дотримувалися тих постанов, вказівок і порад, що їх дав 5. З'їзд та дає Головна Управа в обіжниках, статтях на сторінках «Єдности» і листах, а вони коли вже не всі, то бодай в більшості можливі до переведення, тоді відпали б нарікання на брак сил і можливостей праці.

Члени УНЄ не сміють забувати, що на зневіру, втому, резигнацію, байдужіння сьогодні лишається менше місця як будь-коли в минулому. Бо в минулому хтось з тих чи інших причин коли відходив від праці, то праця не зупинялася тому, що було ким їх заступити. Але виїзди на стільки прорідили чисельний стан членства, що дальші відходи від праці загрожують самому існуванню окремих осередків.

Отже, сьогодні є потреба більш як коли уперто працювати лінією посилення праці на всіх доступних відтинках життя та розбудови нашої організації, здобуваючи нових членів і творячи нові клітини. Поле для праці справді широке. Треба тільки хотіти на ньому працювати. Ми маємо велику й святу ідею. Ця ідея мусить бути чинною, бо віра без діла мертва і наш патріотизм без діл буде мертвими фразами, які для розбудови нашого життя ніякої користи не принесуть.

Одною з характерних прикмет для визнавців націоналістичного світогляду, яка відрізняє цей світогляд від інших, є чин, праця, боротьба, творчий неспокій. Націоналісти ніколи не зупинялися перед перепонами.

Гадаємо, що сьогодні, коли втома й байдужість важкою зморою нависли над українською еміграцією та починають все більше і більше демобілізувати нашу волю, тільки чинна віра у велику і святу ідею, виписану на нашому прапорі, врятує українську еміграцію перед небезпекою демобілізації сил.

Закликаємо наше членство викресати в собі потрібну дозу цієї віри та всеціло стати на фронт праці й розбудови нашого національного життя, здобуваючи нових визнавців нашої ідеї, нових членів нашої організації, творячи нові її клітини.

Якщо спільними силами спроможемось на ріст нашої організації, тоді можемо надіятись на дальшу провідну ролю УНЄ в українському громадському житті у Франції і в українському житті на еміграції взагалі. Коли не виявимо до цієї праці охоти, тоді українське організоване життя у Франції стане на небезпечній дорозі демобілізації й розпорошення сил та заникання українського життя.

Українська державницька ідея

22. СІЧНЯ 1918 — 1919

З глибини віків по наші дні, крізь всю українську історію, червоною ниткою тягнеться полум'яна ідея української державности. Вже в IX. ст. українські племена, розселені по обох боках Дніпра, об'єднуються в один український нарід, який творить під проводом князів могутню київську українську державу-імперію. Київські князі об'єднують в цій державі всі українські землі і вона заповнює українським національно-державним змістом простори Сходу Европи. Вже тоді, по сформуванню української держави, українська нація знаходить і усвідомляє свою історичну місію, своє призначення на грані двох світів — дикого азійського сходу і заходу. В боротьбі проти сходу, який безнастанно викидав незчисленні хижі орди, кристалізувалася місійна ідея української держави як оборонця християнства й культури. Могутню ідею української державности бачимо в походах українських князів, що готові були «за християн і землю руську голови свої покласти», щоб «не посоромити землі руської». Вона світить нам з пожовклих сторінок літописів княжої доби, в яких устами гарячого патріота першої половини XI. ст. Митрополита Іларіона, молода, героїчна українська нація гордиться тим, що «про неї знають і чують по всіх кінцях землі». Державницька ідея проявляється в чинах Володимира Великого і Ярослава Мудрого, які довівши її до рівня найбільшої могутности, впорядковують і закріплюють внутрішньо та збагачують культурно.

В першій половині XIII. ст. під напором татар падає українська держава над Дніпром. Центр державного життя пересувається на захід, до Галича й Володимира, щоб світлом державотворчих задумів і чинів Ярослава Осмомисла, Романа Волинського, Короля Данила та його наслідників просвічувати до половини XIV. ст.

В половині XIV. ст. остаточно впала княжа держава та не заламалася воля нації до державного життя. Року Божого 1649. Україна це доводить чинами й устами Богдана Хмельницького. Засади української державности шістьдесят років пізніше підтверджує гетьман Іван Мазепа. А коли після нещасливого Полтавського бою над Україною залягла глуха ніч московської неволі, в найчорнішу добу історії з'являється вогненний Шевченко, який просвічує її своїм «Встане Україна..., світ правди засвітить, і помоляться на волі невольничі діти». Він же вказує і шлях до волі — «Вставайте, кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте».

Ідея української державности проривається нарешті імлу просвітянства й пацифізму XIX. ст. словами IV. Універсалу. 22. січня 1918 року в столиці України пролунало:

«Український Народе! Твоєю силою, волею, словом — утворилася на українській землі свобідна Українська Народня Республіка, здійснилася давня мрія твоїх Батьків, борців за волю і право робочого люду! Та в трудну годину народилася воля України. Чотири роки жорстокої війни обезсилили наш край і народ. Петроградський уряд народніх комісарів виповів війну Україні... Для того, щоб вивести свій край до ладу, творчої праці, закріплення революції й нашої волі, ми Українська Центральна Рада, оповіщаємо всім громадянам України:

«Від нині Українська Народня Республіка ста

ла самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу»...

Зі свідомістю ідеї державности нерозривно в'яжеться свідомість взаємної приналежности до себе всіх українських земель, те, що тепер окре слюємо поняттям соборности. Тріюмфальний похід цієї ідеї бачимо крізь довгі століття, як полум'яний стовп, що веде за собою кращих синів української нації. Тому то Ігор так скоро воює племена деревлян і уличів, Володимир Великий дбав про закріплення за своєю державою Червенських міст, а Ярослав Мудрий збудував на Сяні свою фортецю і власним іменем її назвав. Всупереч проклятому удільному принципу марить і горить київський літопис і «Слово о Полку» єдністю Володимирової й Ярославової держави.

На початку XVII. ст. став козацький Київ під патронатом дужої руки Сагайдачного притулком для галичан, які в серці України розпалили багаття культурної творчости. Славний Хмель державним розумом творив величні плани української держави по Люблин і Холм. Слідами його йшов і Петро Дорошенко, змагаючи за українську державу по Перемишль і Ярослав, підносячи на прапорі своєму пориваючий клич «цілости вітчизни».

Національне відродження XIX. ст. наголосило й розвинуло ідею соборности та поставило її у свідомості політичного українства як наріжний камінь, первооснову для всіх державницьких починів. В уяві палкого Куліша розстилялася Україна своїми просторами поміж Доном і Тисою. Іван Франко бачив наш нарід в образі владного господаря, що «трусне Кавказ, впережеться Бескидом».

Так пройшла крізь іспити століть свою славну путь ідея соборности, для того, щоб у час національно-визвольної революції 22. січня 1919 р. думкою, словом, чином і жертвою, після прелюдії українських гармат прозвучати трубним голосом над українською землею:

«Від нині во едино зливаються віками відділені одна від другої частини — Галичина, Карпатська Україна і Придніпрянська Україна в одну Велику Україну. Сповнилися відвічні мрії, для яких жили і за які вмирали найкращі сини України. Від нині є тільки одна независима Українська Народня Республіка. Від нині український нарід, увільнений могутнім поривом сво їх власних сил, має тепер змогу з'єднати всі старання своїх синів для утворення нероздільної, независимої Української Держави на добро та щастя робочого народу».

Так українська нація у 1918 — 1919 роках по століттях неволі актами обох 22. січнів розпочала третю з черги державницьку епоху своєї істо рії.

Що проголошеній і об'єднаній державі не судилося втриматися і вона улягла хвилевій пере вазі наших історичних ворогів, це ні в чому не поменшує ролі і сили обох великих актів. Бо пе ремога ворогів над українською державою і оку пація українських земель не були рівнозначні з капітуляцією українського народу та припинен ням його боротьби за ідеали державности й соборности. Піднявши в обороні їх зброю в 1918 — 1919 роках, український нарід не випустив її з своїх рук до сьогодні. І доки боротьба не закінчена, доти ми її не програли, доти живими для нас є акти обох 22. січнів, доти Українська Самостійна Соборна Держава живе.

Сьогодні ця держава, хоч поневолена найтяжчим ворогом, хоч нарід наш скривалений — ні на мент невгаваючою боротьбою й жорстокими репресіями ворогів, — вона закріплена в душі народу, як це було в дні великих січнів 1918 — 1919 років.

В революцію 1917 року Україна вступила непідготована до державного будівництва. Понад 200 років московської неволі до невпізнання змінили духове обличчя українського народу. Пограбовано його історію, старовинну назву, культуру, поставлено поза законом українську мову. Простолюддя стогнало під ярмом соціяльного гнету, вищі верстви за станові привілеї давно зрусифікувалися, а інтеліґенція в своїй масі захоплювалася модними впливами утопійних ідей соціялізму, братерства народів, клясової солідарности, соціяльної рівности і спільного фронту з московською «демократією». Тому Україна «в огні окраденою» збудилася без свіжих державницьких традицій, без чіткої національно-державницької ідеї, без провідної верстви.

Проте революція в Україні з перших днів набрала національного характеру. Національний патос розвинувся могутньо й сміливо. Одначе він був стихійний і потребував провідної сили для свого оформлення. Та соціялісти, які стали при кермі революційними подіями, замість стати цією провідною силою, яка б спрямовувала народню стихію в річище державного будівництва, пацифікували це неусвідомлене самостійництво народніх мас. Під їх впливом річище національного піднесення все більше вливалося в чужі береги московсько-большевицького руху. І тільки виразно імперіялістична політика Росії штовхала провідні елементи українства в бік самостійництва. Під впливом розвитку подій, недавні інтернаціоналісти з Центральної Ради по волі чи по неволі стають самостійниками і зливаються з тими кращими елементами українства, які витримували при національному пригорі та формували себе в суворій школі революційного життя. IV. Універсал фіксував цей знаменний момент переламу, в якому одвічна стихія народнього державницького потягу таки перемогла.

Таким чином Революція 1917 — 20, стала для України великою межовою гранню, в якій Україна віднайшла себе.

Віднайшовши героїчний життєвий ідеал, нації не страшні вже сьогодні ніякі фізичні удари. Маючи за собою світлі акти 22. січнів, українська нація сьогодні — це суцільна бойова спільнота, яка бачить перед собою тільки одну ціль: привернення суверенности й соборности української держави. А єдиною дорогою до цієї мети — це Українська Національна Революція. Тому всі сили українського народу на сучасному етапі його змагань мусять бути кинені на зміцнення фронту Української Національної Революції.

Крути

22. січня 1918 р. Українська Центральна Рада в Києві Четвертим Універсалом проголосила повну самостійність Української Держави. У відповідь на це московські большевики почали війну проти України. На Україну посунули численні московські орди під проводом бувшого царського полковника жандармерії, Муравйова. А Центральна Рада була безборонна. Українські соціялісти, що донедавна ще співпрацювали з московськими соціялістами і наслухавшися їх фраз про «рівноправність народів», вірили, що московські большевики не підуть війною проти України. Забули, що Москва, яка б вона не була, завжди буде посягати по Україну, бо без України вона затратить своє імперіяльне становище. В своїй наївній миролюбивості Центральна Рада розпустила українські війська додому і тепер молода українська держава опинилася в обличчі небезпеки безборонною.

Невеличкі частини ідейних борців, що з власного почину обороняли Батьківщину, не могли встоятися перед величезною ордою большевиків і поспішно перед ними відступали.

У той грізний для української держави час сформувався у Києві Курінь зложений зі студентів і гімназистів, майже дітей, які ніколи не тримали в руках кріса. У Студентський Курінь, крім студентів університету, записалось багато учнів гімназії ім. Кирило-Методіївського Братства. Були між ними й галичани. І цих неознайомлених з воєнним ремеслом хлопців висилають 27. січня на фронт під командуванням студента Омельченка. Вибиралися в похід бадьорі й веселі. Може й відчували свою трагедію, але бачили й трагедію України. Їх серця билися в один такт любов'ю до Батьківщини, любов'ю, яка перемагає все: і страх, і смерть, і муки.

28. січня Курінь зупинився на станції Крути, 120 км. на схід від Києва. З ними був відділ юнаків, учнів старшинської школи, 250 людей та горстка Гайдамаків, коло 40 людей, що відсту пали перед большевицькою навалою. Ніч з 28. на 29. січня переночували в мокрих окопах у строгім пототівлі. Тут застав їх холодний ранок 29. січня 1918 р.

В 9 годині стежі донесли, що большевики наступають. Впала команда і молоді вояки стиснули міцніше кріси у своїх невправних долонях. Юнаки уставилися ліворуч, а студенти праворуч залізниці, два кілометри на схід від станції Крути. Минула година і борці побачили першу лаву ворогів. Розгорівся бій. Наступали матроси «Балтійського флота», майже всі п'яні. Було їх шість тисяч старих вояків-горлорізів.

Та не так легко вдалося червоним поконати горстку героїв. Кожний наступ був відбиваний молодими героями. Хлопці, що досі вміли тримати тільки перо в руках боролися як леви, доказуючи чудес хоробрости. Вкінці юнаки, побачивши безвихідність дальшої боротьби, почали відступати. «Відступати!» — подав приказ командант Юнацького Куреня і ця команда пішла розстрільною від стрільця до стрільця. Але поки дайшло це слово з лівого боку залізничого насипу, де билися юнаки, на правий бік, де боролися студенти, хтось недочувши, перемінив його в «Наступати!» — й коли юнаки відступили взад, то студенти кинулися вперед на певну смерть. Пішли на ворога з багнетами, бо набоїв уже не стало — і попадали в нерівній боротьбі.

Коли запала ніч, лежало на кутянських полях коло 300 трупів. Двадцять сім здорових і вісім студентів попало в полон і їх большевики по-звірськи замучили, заборонивши місцевим селянам поховати тіла мучеників.

По програному бою не було вже для Києва оборони. Уряд України незабаром мусів утікати з столиці. Щойно в березні, коли звільнено Київ, відбулися величаві похорони героїв з-під Крут на державний кошт. Поховали їх на горі біля Аскольдової могили над Дніпром, звідки видно чернігівські поля і далекі Крути.

Крути, це трагедія, суть якої не в тому, що в нерівному бою з московськими горлорізами впало 300 юнаків, а в тому, що коли на вістрях багнетів рішалося бути чи не бути Україні в народів вольних колі, в обороні волі 45-мільйонового народу стало кількасот юнаків.

Але Крути, це рівночасно вогнена грань двох епох: духового рабства, яке молоді герої змили своєю гарячою кров'ю й боротьби за державну суверенність України, яку вони започаткували. Приклад героїзму й жертвенности крутянських героїв став для нації вогненим дороговказом, за яким сьогодні на барикади вийшов уже весь нарід і не зійде з них доти, доки на могилі крутянських і всіх героїв, упавших у боротьбі за волю України, постане найкращий пам'ятник — Українська Самостійна Соборна Держава.

Обіжник Головної Управи

І. Організаційні справи.

1. Поручається Управам всіх клітин УНЄ виготовити й надіслати до Головної Управи звіт з минулорічної діяльности. Звітом мусять бути охоплені слідуючі ділянки:

Кількість членів на день 1. січня 1954 р.

Кількість членів на день 31. грудня 1954 р.

Якщо стан членства зменшився, то з яких причин? Зокрема подати точно, які причини виступу з УНЄ були тих, що залишилися на місцях.

Скільки членів мають членські виказки? Чому не мають їх інші?

Скільки членів вплатило членські внески до Головної Управи? Чому не вплатили їх всі?

Чи клітина вив'язалася з вплати кожномісячної належности на оплату південноплатного працівника Головної Управи? Якщо ні, то чому?

Скільки відбуто засідань Управи клітини на протязі року?

Скільки й які імпрези відбуто в 1954 р.? (засідань Управи до імпрез не рахувати). Чи брали в них участь всі члени УНЄ? Якщо ні, то чому? Чи в імпрезах УНЄ брало участь неорганізоване громадянство, або члени інших організацій? Яка пересічна кількість учасників імпрез УНЄ?

Чи роблено у Вашім осередку заходи для приєднання до УНЄ нових членів? Якщо ні, то

чому? Якщо так — які причини відмови тих, що досі членами не стали?

Чи роблено заходи розшукати українців в дооколичних місцевостях? Якщо так, то які заходи в цьому напрямку роблено і які успіхи осягнено, або чому ці заходи були невдачними? Якщо не роблено, то чому?

Чи зверталося увату на поширення «Українського Слова»? Скільки нових передплатників приєднано? Чи всі члени УНЄ вашої клітини є передплатниками «У. Слова»?

Чи є у вашому осередку кольпортер націоналістичних видань? Якщо нема — чому? Якщо є, які видання і в якій скількості розкольпортовано?

Які інші українські організації існують у вашій місцевості? Який стан їхнього членства й діяльности? Які відносини між клітиною УНЄ й іншими існуючими у вашій місцевості організаціями?

2. Звертаємося з проханням до всіх клітин УНЄ прислати нам свої побажання щодо 6. З'їзду УНЄ. Зокрема просимо зазначувати дату, яка на думку кожної клітини була б найбільш підхожою, як теж побажання щодо програми З'їзду. З отляду на те, що Головна Управа вже тепер починає робити конкретні підготовчі заходи до З'їзду, просимо Управи клітин присилати свої побажання без зволікань.

3. Повідомляємо все членство УНЄ, що в річницю смерти сл. п. полк. Євгена Коновальця відбудеться поїздка групи членів УНЄ на поклін Його Могилі в Роттердамі. Кожна клітина повинна дати щонайменше одного учасника і вже тепер слід подумати, хто мав би їхати, щоб кандидати на поїздку могли підготовити кілька днів (2-3) вільного часу та заздалегідь полагодити паспортові справи.

II. Позика на розбудову Націоналістичного Видавництва в Європі.

Членство УНЄ вже поінформоване з «Українського Слова», а теж і нашого Бюлетеню, про розгортання акції позики на розбудову Націоналістичного Видавництва в Європі на базі Першої Української Друкарні у Франції. Оскільки за океаном ініціятиву в переведенні позики взяли на себе створені з цією метою Комітети, то у Франції, в порозумінні й співпраці з ПУДуФ, акцію позики переводить УНЄ. Уважаємо, що акція може бути успішною тільки при співдії нашого членства, яке більш від інших кругів громадянства повинно зрозуміти потребу широкої видавничої діяльности та першим приступити до уділення позики.

Поручаємо Управам клітин обговорити справу проведення позики на найближчому засіданні та намітити плян дії. В першу чергу по всіх клітинах повинні відбутися ширші сходини членства, на яких слід обширно з'ясувати потребу позики, подати її умови та виступати з конкретними пропозиціями щодо її уділення. Там, де Управи бачитимуть потрібним запросити на такі сходини делегата Головної Управи, просимо в цій справі звертатися до нас.

Мінімальна сума позики — 8.000 франків не є настільки висока, щоб подавляюча більшість членів УНЄ не були спроможні її внести. Тому, опираючись на випробувану жертвенність свого членства, Головна Управа висловлює віру, що французький терен гідно сповнить свій обов'язок, даючи й свою частку для великого спільного діла — розбудови Націоналістичного Видавництва в Європі.

Про стан на відтинку позики слід постійно інформувати Головну Управу.

III. Культурно-освітні справи.

1. Найдалі до половини лютого всі клітини УНЄ є зобов'язані національним святом влаштувати академії, а там, де це неможливе, —святочні сходини, щоб відмітити річниці державности, соборности і бою під Крутами.

Слід мати на увазі, що січневі річниці, зокрема обидва 22. січні, є нашим найбільшим національним святом. Ними віками поневолена нація здійснила свою волю до державної суверенности та територіяльної соборности. В сучасних змаганнях ці дати є живим дороговказом і українська еміґрація повинна заманіфестувати свою стійкість на позиціях ідеї 22. січнів. Управи клітин є зобов'язані доложити всіх старань, щоб святкуванням охопити все українське громадянство на терені діяльности клітин.

Святочні доповіді даємо в цьому числі нашого Бюлетеню.

2. В рамах видавничої діяльности УНЄ в мин. році був виданий Календар-Альманах УНЄ на 1955 р., який був розісланий всім передплатникам «Українського Слова». Управи й членство УНЄ повинні подбати про заплачення за Альманах всіми, хто його отримав на терені засягу діяльности даної клітини УНЄ.

3. В рамах видавничої діяльности УНЄ останнім часом вийшли з друку дві праці: В. Ревуцького — **«П'ять великих акторів української сцени»**, і Я. Шумелди — **«Від Маркса до Маленкова»**. Клітини УНЄ є зобов'язані подбати про розповсюдження серед найширших кіл українського громадянства на терені засягу діяльности клітин — цих монументальних праць. Кожна клітина повинна замовити до кольпортажі відповідну скількість примірників названих праць. Замовлення спрямовувати на адресу Головної Управи.

Включаючись в розбудову Націоналістичного Видавництва, в рамах дії якого УНЄ має змогу оживити свою видавничу діяльність, членство УНЄ крім активного включення в акцію позики на розбудову Видавництва, повинно також спричинитися до кольпортажі його видань. Слід мати на увазі, що видавнича діяльність є можливою тільки тоді, коли видання розходяться. Купити книжку має змогу навіть той, хто не може уділити позики або пожертви.

4. Звертається увагу всіх клітин УНЄ, що одна з постанов 5. З'їзду УНЄ зобов'язує всіх членів УНЄ приєднувати нових передплатників «Українського Слова». Ця постанова не дотримується по всіх осередках, що проситься взяти під увагу і спрямовувати діяльність теж і в цьому напрямку. Рівночасно клітини є зобов'язані дбати про своєчасне вношення передплат за «Українське Слово» всіма його передплатниками на терені діяльности клітини.

IV. Фінансові справи.

Всі клітини УНЄ повинні провірити стан своєї каси на день 1. січня 1955 року і надіслати до Головної Управи всі залеглості за членські внески. Організаційний Фонд та на оплату південноплатного працівника Головної Управи. Це розрахування треба зробити негайно. Дальше невиконування своїх фінансових обов'язків, схвалених 5. З'їздом, Головна Управа УНЄ буде трактувати як недбайливість.

Париж, 10. січня 1955 р.

В. Ревуцький

П'ЯТЬ ВЕЛИКИХ АКТОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ

•

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

це основна ділянка культури кожного народу

тому Ви не можете обійтись без книжки, що вийшла в рамах Націоналістичного Видавництва в Європі:

В. РЕВУЦЬКИЙ

«П'ЯТЬ ВЕЛИКИХ АКТОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ»

Один з найвизначніших сучасних театрологів дає нам сильветки творців українського театру в цікавій і популярній формі, змальовуючи творчість наших корифеїв на тлі розвитку світового театру.

Ціна у Франції — 300 фр., **у всіх інших країнах** — 1.00 дол., або рівновартість місцевою валютою.

Замовлення слати на адресу:
V. Lazovinsky, 13, rue Biot, Paris 17e
Гроші слати на адресу:
V. Lazovinsky, 13, rue Biot, C. C. P. Paris 821 - 868.